

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-12782-025
Otsuse kuupäev	3. jaan 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Marianne Metssoon, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	AS ÜHISTEENUSED, 11052490
Tarbija nõue	Leppetrahvi ja kulutuste hüvitamise nõude puudumise tuvastamine.
Asja läbivaatamise aeg	21. dets 2021

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Tuvastada, et aktsiaseltsil Ühisteenused puudub alus nõuda tarbijalt Tallinnas, Kalaranna 7 asuval parkimisalal 16.novembril 2020 tasuta parkimise eest leppetrahvi (trahvinõue 1014000869).
3. Tuvastada, et aktsiaseltsil Ühisteenused puudub trahvinõudega 1014000869 seonduvalt tarbija vastu kahju (kulutuste) hüvitamise nõue.
4. Kauplejal teatada tarbijale nõude puudumisest 30 päeva jooksul arvates otsuse Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija parkis 16.novembril 2020 Tallinnas, Kalaranna 7 kinnistu parkimisalale sõiduki riikliku registreerimismärgiga 312AUA ja tasus parkimise eest mobiilselt.

Kaupleja koostas tarbijale leppetrahvinõude 1014000869, mille järgi oli tarbija parkinud oma sõiduki tasulisel parkimisalal ilma parkimistasu maksmata; kaupleva määras tarbijale leppetrahvi summas 40,00 eurot. Koos lisandunud menetluskulude ja riigilõivuga nõuab kaupleva tarbijalt 56,00 eurot.

Tarbija väidab, et sai trahvinõudest teada 10 kuud hiljem tema kodusele aadressile saadetud kirjast. Koheselt esitas ta kaupleva vaide, milles selgitas, et parkimistasu oli makstud. Vastuseks väitis kaupleva, et leppetrahvi vaidlustamise tähtaeg on möödunud.

Tarbija väidab, et tema sõiduki aknaklaasil ei olnud leppetrahvi kviitungit, mistõttu ei saanud ta varasemalt vaiet esitada. Tarbija palub tuvastada, et kauplejal puudub õigus temalt tasuta parkimise eest leppetrahvi nõuda. Ebaõige sisuga sõnumi põhjuseks on parkimisjuhiste ebaselgus. Kuna trahv on määratud tasuta parkimise eest, ei saa kaupleja nõuda leppetrahvi ebaselge kirja pildi eest. Kauplejal ei ole õigust nõuda temalt ka riigilõivu ega menetluskulude hüvitamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja leiab, et tarbija avaldus on põhjendamatu ja selle rahuldamiseks ei ole alust. Kaupleja möönab, et parkimise eest on õigeaegselt tasutud.

Kaupleja hinnangul on leppetrahvi nõue siiski õigustatud. Tarbija pidi järgima AS Ühisteenused parkimistingimusi, mille järgi kohustub sõidukijuht sisestama parkimisandmed korrektselt. Kuna tarbija sisestas pargitud sõiduki ja parkimiskoha andmed vigaselt, ei olnud kontrolöril võimalik tasu maksmist tuvastada.

Kaupleja selgituste järgi pandi leppetrahvi nõue tarbija sõiduki aknale kojamehe vahele, mida tuleb pidada kohaseks teate edastamise viisiks. Tarbija ei esitanud vaiet ettenähtud tähtajal. Meeldetuletuskiri saadeti tarbijale 13.septembril 2021. Tarbijalt saadud selgitusi kontrolliti ja tuvastati, et parkimiskorda on rikutud.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Parkimise teenuse osutamisel ja korraldamisel sõlmitakse parkimisleping, millel on üürilepingu iseloom.

Parkimise korraldaja sõlmib tähistatud parkimiskohta kasutada sooviva autojuhiga lepingu parkimisala kasutamiseks pakkumuse esitamise ja sellega nõustumise teel. Sõiduki juht ja parklapidaja sõlmivad parkimislepingu tingimustel, mis on nähtavaks tehtud parkla sissesõidu juures. Parkimisleping loetakse sõlmituks hetkest, kui parkla kasutaja tema juhitud sõiduki tähistatud parkimisalale pargib.

Pooled ei vaidle selles, et nende vahel on sõlmitud parkimisleping; vaidlus puudub ka selles, et tarbija on parkimise eest tasunud. Pooled vaidlevad selles, kas kauplejal on õigus nõuda tarbijalt leppetrahvi ja menetluskulude ning riigilõivu hüvitamist põhjusel, et tarbija poolt sisestati parkimisandmed vigadega.

Komisjon selgitab, et tarbijakaitseseaduse (TKS) § 51 järgi lahendatakse tarbijavaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Hinnates esile toodud ja tõendatud asjaolusid kogumis leiab komisjon, et kaupleja leppetrahvi nõue ei ole põhjendatud.

Võlaõigusseaduse (VÕS § 158 lg 1) järgi on leppetrahv lepingus ettenähtud lepingut rikkunud lepingupoole kohustus maksta kahjustatud lepingupoolele lepingus määratud rahasumma.

Leppetrahvi eesmärk on kohustuse täitmisele sundimine, so lepingulise kohustuse täitmise tagamine ning kohustuse rikkumisega tekitatud kahju kompenseerimiseks hüvitise saamise lihtsustamine. Olemuselt on leppetrahv kõrvalkohustus, mis muutub sissenõutavaks põhikohustuse rikkumise korral.

Selleks, et tuvastada leppetrahvi nõude põhjendatust, peavad samaaegselt esinema järgmised

asjaolud: 1) poolte vahel peab olema lepinguline suhe, 2) lepingus peab sisalduma leppetrahvi kokkulepe, 3) esineb lepingu rikkumine, mille eest lepingut rikkunud pool vastutab ja 4) lepingu rikkumisega kaasneb teisele poolele negatiivne tagajärg.

Komisjoni hinnangul leppetrahvi kohaldamise eeldused täidetud ei ole.

Poolte seisukohad kattuvad selles, et Tallinnas, Kalaranna 7 kinnistul korraldab parkimist AS Ühisteenused ning et tarbija parkis oma sõiduki sellele parkimisalale 16.novembril 2020. Komisjonile esitatud trahvinõude järgi on kaupleja pidanud lepingu rikkumiseks ja kohaldanud leppetrahvi tasulisel parkimisalal parkimise eest ilma tasu maksmata.

Poolte selgituste ja komisjonile esitatud tõendite järgi sellist rikkumist ei esinenud. Tarbija on tõendanud kauplejale tasu maksmise ja kaupleja on kinnitanud tasu saamist.

Leppetrahvi nõue kuulub kahjustatud lepingupoolele. Komisjoni arvates ei saa kauplejat kõnealusel olukorras lugeda kahjustatud isikuks. Komisjonile esitatud selgitustest ja tõenditest ei ole võimalik aru saada, millisel alusel on kauplejal õigus saada tarbijalt sama parkimiskorra eest tasu ja leppetrahvi tasu maksmata jätmise eest. Kauplejal ei saa sellekohane õigus tekkida üksnes vaide esitamise tähtaja möödumisest.

Komisjon mõnab, et kohapealse kontrolli käigus ei pruugi kaupleja kontrolöridel olla kõikidel juhtudel (näit tähevead makse sisestamisel) võimalik tuvastada parkimistasu maksmist. Seega tuleb jaatada parkimiskontrolöri õigust määrata leppetrahv temale kättesaadavate andmete alusel. Sellest ei saa aga iseenesest teha järeldust, et kauplejal puudub kohustus kontrollida tasu maksmist (so leppetrahvi põhjendatust) oma andmebaaside ja makskonto põhjal.

Lepingulises suhtes määratud leppetrahv ja selle vaidlustamise tähtaja kestus ei piira trahvi kohaldanud lepingupoole õigust ja kohustust kontrollida ja analüüsida oma nõude õiguspärasust ja selle sisulist põhjendatust. Seda õigust ei piira ka kaupleja ülesehitatud ärimudel ja selle täitmiseks rakendatav ressurss. Kaupleja tüüptingimustes sisalduva vaidemenetlus ei ole kohustuslik ega piira tarbija õigust vaidlustada leppetrahvi nõue tarbijavaidluste komisjonis või kohtus.

Komisjoni arvates ei õigusta leppetrahvi sissenõudmisele suunamist üksnes vaide esitamise tähtaja möödumine. Kaupleja on õigustatud enda määratud leppetrahvi tühistama (nõude lõpetama) ka enda algatusel. Kaupleja on pidanud võimalikuks kulutada ressursi tarbija e-aadressi ja elukoha välja selgitamisele, kuid jätnud kontrollimata laekumised oma maksekontol. Hilisemalt on kaupleja laekumise tuvastanud ja sidunud selle tarbija maksega, millest saab järeldada, et makse selgitus oli selleks piisav. Komisjoni hinnangul ei ole kontrollimata ja alusetu nõude täitmisele suunamine kooskõlas VÕS §-s 6 ja 7 sätestatud põhimõtetega. Sellega kaasnenud kulu on põhjustatud kaupleja enese tegevusest ja tarbija ei ole selle kulu eest vastutav.

Komisjon peab täiendavalt vajalikuks selgitada kauplejale, et ühel alusel (parkimistasu maksmata jätmine) määratud leppetrahvi ei saa sisse nõuda teise rikkumise (makse ebatäpne sisestamine) eest.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija on nõue on põhjendatud ja tuleb rahuldada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad

pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Marianne Metssoon
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/